

man maaſte indvende, at det er paatænt at bygge Chriſtiansborg Slot op igjen, men jeg tvivler om, at det vil ſte; ad ordinær Wei vil det næppe ſte. Vi have, ſom bekendt, et ſaadant Utaal af Slotte, en ſaa ſtor Mængde deraf, at en bekendt udenlandſk Værd, der for nogle Aar ſiden var her i Kjøbenhavn, i nogle Korreſpondanceartikler, han ſkrev til ſit Hjemlands Blade, blandt Andet omtalte, at Danmark var at ligne med en lillebitte Mand med en altfor ſtor Hat. Han ſigtede dermed til det Utaal af Slotte, vi have. Vi have alene her i Byen og i den nærmefte Omegn 10—12 Slotte, alſaa lige ſaa mange, ſom London har. Der er virkelig ingen Grund til at udvide Slottenes Antal ved at gjenopbygge Chriſtiansborg Slot. Den kongelige Familie har jo nu indrettet ſig paa Amalienborg, og efter hele det tarvelige økonomiſte Liv, Hs. Majeſtæt Kongen fører, og den forholdsvis ringe Civilliſte, er der jo ikke nogen Grund til at indrette en ſaadan Pragtbygning i dette af 2 Mill. Mennesker bebøede Land. Tilmed vide vi jo, at Kongen ved Siden af, at han udøver en overordentlig ſtor Velgjørenhed, ſom kommer Kjøbenhavns fattige Befolkning meget til Gode, lever et ſærdeles indtaget Liv, og man maa jo vel antage, at dette Særpræg ſadig vil udmærke det Glücksborgſke Hus. Af diſſe Henſyn vil der næppe være Grund til at opføre Chriſtiansborg Slot, hvorimod der paa dette Sted vil kunne dannes en fortrinlig Paſſage, omgven af offentlige Bygninger, ſom ganſte viſt maatte være monumentale Bygninger, hvortil der jo ogſaa er ſtor Trang: et Juſtitspalads, en Miniſterialbygning, en Rigsdagsbygning, nogle Muſæer o. ſ. v. Naar jeg undtager diſſe Opgaver, ſaa forekommer det mig egentlig ikke, at der er ſærlig Trang til at foretage Ombygninger, ſærlig af overbebyggede og uſunde Kvarterer; thi ſaadanne findes egentlig ikke. Hvad den Opgave angaar, ſom har Henſyn til Forſtjæmelſer og Vettelſer for Færdjelen, ſaa er det jo en udelukkende kommunal Opgave, ſom man meget godt kan overlade til denne rige Kommune ſelv. Den behøver ikke Hjælp dertil fra Staten, og heller ikke tror jeg, at den attraar ſaadan Hjælp. Kjøbenhavn er jo ſom bekendt en af de meſt velſtillede og rigefte Kommuner. Hvad den anden Del af Opgaven angaar,

nemlig at bygge gode og ſunde Arbejderboliger, ſaa tror jeg heller ikke, at der under de nuværende Forhold — jeg betoner udtrykkelig de nuværende Forhold — er nogen ſærlig Trang dertil. Der er, ſaa vidt mig bekendt, af ledige Leiligheder i Kjøbenhavn ca. 5000, og af diſſe vil vel omtrent Halvdelen eller 2500 falde paa To- og Et-Værelſers Leiligheder, og diſſe ledigſtaaende Leiligheder kunne ikke ſiges at være uſunde Leiligheder. De ligge i de veſtlige og nordlige Kvarterer af Byen, hvor der er ſundt og luftigt, og diſſe Beboeſer ere forholdsvis fortræffeligt indrettede, ogſaa i ſaniter Henſeende. De have ganſte viſt den Mangel ſom af den høitærede Finantsminiſter fremhævet, at de ere byggede efter Kaſerneringsſyſtemet — det er ganſte viſt en Feil, og man burde eſterhånden gaa over til det andet Syſtem, nemlig at bygge ſærlige Boliger — men ſaa længe der er gode og ſunde Boliger ledige, forekommer der mig ikke at være nogen ſærlig Grund for Kommunalbeſtyrelſen til i dette Dødblik at tage ſig af denne Opgaves Løsning, tilmed da de ledigſtaaende Boliger og de, ſom ere tagne i Brug i Dødblikket i de nævnte Kvarterer, ere ſaa ſærdeles ſunde. Den ærede Forſlagsſtiller nævnte et Exempel fra Borgergade. Det maa være et ganſte exceptionelt Tilfælde. Det maa være en Mand, der har Fortjærlighed for at bo netop paa dette Sted, eller hvis Forretning nøder ham til at bo der og til at betale ſaa høi en Leie. Ellers er det en beſkjæmt Sag, at To-Værelſers Leiligheder i Kjøbenhavns hydre Kvarterer nu ſaas for fra 11 til 16 Kr. om Maanedes, alt efter Beliggenheden og Indretningen, det vil ſige 30 til 50 Ore om Dagen. Jeg maa herefter tvivle om, at det vil kunne lykkes Kjøbenhavns Kommunalbeſtyrelſe ſelv med et billigt Laan, ſom det her foreslaaede, at kunne udleie dem billigere. Det er muligt, at de ville kunne blive bedre, men jeg tror knapt, at de med de Dimenſioner, ſom de nu have, ca. 80 Kv.-Alen, ville kunne udleies til den Pris, ſom de nu udleies for. Hvad angaar Dødelighedsforholdene, ſom den ærede Forſlagsſtiller ſaa stærkt betonedes, da hentede han ſine Exempler meſt fra fremmede Steder, ſær fra Bryſjel, hvor Forholdet er meſt ſlaaende, men det forekommer mig ikke, at de Exempler,